

การประเมินความปวดเรื้อรังซึ่งเป็นผลจากการถูกรบกวน

สมาคมการศึกษาเรื่องความปวดนานาชาติ

การเกิดความปวดเรื้อรังซึ่งรวมถึงความปวดจากพยาธิสภาพประสาทในกลุ่มผู้รอดชีวิตจากการถูกรบกวนจะมีอัตราการความชุกและมีอัตราการฟื้นตัวต่ำ[9]

เป็นการยากที่จะบ่งบอกอัตราการความชุกของความปวดเรื้อรังในกลุ่มผู้รอดชีวิตจากการถูกรบกวนแต่มีความเป็นไปได้สูงถึงร้อยละ 80 [6,9] เนื่องจากความปวดสามารถเกิดได้โดยไม่จำเป็นต้องมีพยาธิสภาพ หรือผลทางการตรวจพิสูจน์ ดังนั้นจำเป็นต้องเข้าใจศาสตร์ของความปวดจึงจะสามารถประเมินความปวดได้

ความปวดเรื้อรังซึ่งเป็นผลพวงจากการถูกรบกวนมีลักษณะคือ

- การถูกรบกวนสามารถที่จะรบกวนระบบประสาท ระบบภูมิคุ้มกัน และระบบต่อมไร้ท่อ ซึ่งมีผลต่อสรีรวิทยาของความปวดและประสบการณ์ความรู้สึกรู้ปวดของผู้ป่วย[2,6,8]
- การกระตุ้นระบบประสาทส่วนกลางทำให้เกิดเพิ่มความไวต่อความปวด และ เกิดอาการทางกายอื่นๆ ระบบประสาทส่วนบนที่ทำหน้าที่ปรับลดความปวด (Descending pain modulation) จะส่งสัญญาณมาปรับแต่งความเร่งด่วนของสัญญาณความปวดตามลักษณะสถานะตัวแปรและภัยคุกคามแต่ละแบบ การถูกรบกวนมักจะทำให้เกิดความรู้สึกของการถูกคุกคามระยะยาว (post-traumatic stress) ซึ่งจะเพิ่มการส่ง สัญญาณความปวดและลดการส่งสัญญาณระงับปวด[2,5] ดังนั้นไม่ควรสรุปว่าความปวดในผู้ป่วยกลุ่มนี้เกิดจากความเครียดหรือเป็นอาการสืบเนื่องทางกายจากระบบประสาท และควรได้รับการตรวจวินิจฉัยอย่างละเอียด การถูกรบกวนก่อให้เกิดผลพวงต่อเนื่องทั้งทางกายและทางจิตแทบจะไม่มีการศึกษาเกี่ยวกับการบาดเจ็บเนื่องจากการถูกรบกวน ซึ่งการถูกรบกวน ประกอบไปด้วย การทรมาณเกิดบาดเจ็บทางกายในขณะที่ถูกคุมขัง การทรมาณให้อุดอาหาร การทรมาณไม่ให้น้ำดื่ม การทรมาณไม่ให้นอนหลับ ทรมาณให้อุณหภูมิในที่ขมข็ง สูง หรือต่ำอย่างรุนแรง และมีการทรมาณที่สร้างความหวาดกลัวอย่างมากเป็นเวลานาน[3]
- การประเมินความปวด ในการประเมินความปวดกรณีมีความวิตกกังวลในการสื่อสารจากภาษา ควรเสนอทางเลือกให้ผู้ป่วยใช้สื่อหรือล่ามในการแปลถ้าผู้ป่วยต้องการ ซึ่งอาจจะเป็นการใช้ล่ามบุคคลโดยตรงหรือผ่านทาง โทรศัพท์ ควรพยายามสร้างความสัมพันธ์ ให้ผู้ป่วยเชื่อถือและไวใจ การประเมินความปวดควรจะสัมภาษณ์ผู้ป่วยเกี่ยวกับการถูกรบกวนหรือความรุนแรงที่ได้รับแม้ว่าส่วนใหญ่ผู้ป่วยอาจจะไม่ตอบคำถามหรือเล่าเหตุการณ์ที่เกิด[4] เนื้อหาของการประเมินความปวดควรประกอบด้วย

- รายละเอียดของการถูกทำร้ายการถูกรังแก อธิบายให้ผู้ป่วยเข้าใจถึงความสำคัญของข้อมูลนี้ต่อความปวด ข้อมูลส่วนนี้ควรจะให้ผู้ที่ต้องเกี่ยวข้องในการรักษาผู้ป่วยทุกคนได้รับทราบ เพื่อไม่ให้ผู้ป่วยต้องถูกถามซ้ำ
- ในการประเมินความปวดต้องทำการตรวจร่างกายโดยละเอียดโดยเฉพาะ ระบบกระดูกและกล้ามเนื้อ และระบบประสาท ควรอธิบายให้ผู้ป่วยเข้าใจถึงความสำคัญของการตรวจร่างกายต่อการรักษาความปวด
- มีความรู้ความเข้าใจการบาดเจ็บที่เกิดจากการรุกรานแบบต่างๆ เช่น ความเจ็บปวดที่เกิดหลังจากการถูก falaka (การตีสั้นเท้า) [7] ความเจ็บปวดที่ไหลจากการถูกมัดข้อด้วยเชน หรือความปวดที่อวัยวะเพศจากการถูกทำร้ายที่อวัยวะเพศ ความปวดอาจเกิดในลักษณะไม่เฉพาะเจาะจง เช่นเกิดขึ้นตามกล้ามเนื้อทั่วร่างกาย ความปวดที่เกิดบ่อยได้แก่การปวดศีรษะและปวดหลัง[6]
- การตรวจร่างกายอาจต้องแบ่งตรวจเป็นช่วงๆ ไม่ตรวจทีเดียวทั้งหมดหรืออาจต้องเลื่อนการตรวจถ้าผู้ป่วยไม่สะดวกใจต่อการถูกสัมผัส หรือการถอดเสื้อผ้าบางส่วนหรือทั้งหมดในระหว่างการตรวจร่างกาย ควรสอบถามความยินยอมของผู้ป่วยก่อนการตรวจร่างกายเสมอ
- สอบถามความเชื่อทางสังคมของผู้ป่วยเสมอ และควรแจ้งให้ทีมการรักษาทุกคนทราบถึงความเชื่อต่างๆของผู้ป่วย เพื่อจะได้เข้าใจถึงความสัมพันธ์ของความปวดกับภาวะทางจิตใจและสภาวะทางสังคม
- สอบถามสภาพร่างกายของผู้ป่วย รวมถึงปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพ เช่น สภาพความเป็นอยู่ เช่น ที่อยู่อาศัยไม่ดีหรือเป็นคนไม่มีบ้านโกชนนาการ เช่น การกินอาหารไม่ครบหมู่ หรือยากจนไม่มีเงินค่าอาหาร ปัญหาอื่นๆ เช่น ถูกโดดเดี่ยว สถานะพลเมืองอพยพที่ไม่แน่นอน สถานะของพลเรือน
- การประเมินความรุนแรงของความปวด ความสามารถทางกาย คุณภาพชีวิต ความทุกข์ ความวิตกกังวล โดยใช้เครื่องมือในการตรวจวัดตามมาตรฐาน ความเชี่ยวชาญสามารถของผู้ตรวจมีส่วนสำคัญในกรณีที่มีปัญหาการสื่อสารทางภาษา
- สิ่งที่ต้องคำนึงถึงเมื่อตรวจเด็กเล็ก
  - ความปวดเป็นการตอบสนองที่พบได้บ่อยในผู้ป่วยเด็กที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการถูกรังแก
  - ความบกพร่องในการวินิจฉัยและการให้การรักษาความปวดในเด็กเกิดขึ้นบ่อย ซึ่งจะทำให้เกิดผลระยะยาวต่อทั้งสุขภาพทางกายและจิตใจ เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่โดยตรง และมีผลต่อประสิทธิภาพการรักษา
- ข้อมูลความชุกและชนิดของความปวดในเด็กที่ถูกรังแกหรือเป็นพยานรู้เห็นการถูกรังแกของบุคคลใกล้ชิดเช่น นพ่อกับแม่ พี่น้อง เพื่อน ญาติในครอบครัวหรือผู้คนในสังคม ยังมีจำนวนน้อย
- การประเมินความปวดเป็นขั้นตอนสำคัญในการบำบัดความปวด การประเมินความปวดอาจมีความยุ่งยากซับซ้อน เครื่องมือมาตรฐานในการตรวจวัดความปวดสำหรับเด็กสามารถค้นหาได้จาก Fact sheet การประเมินความปวดในเด็ก ปี 2019 การซักประวัติและการตรวจร่างกายช่วยในการวินิจฉัยว่าความปวดนั้นมีสาเหตุจากการถูกรังแกหรือสาเหตุอื่น[1] ประวัติการบอกเล่าประสบการณ์ที่เกิดขึ้นโดยเด็กมีความสำคัญ ไม่สามารถทดแทนได้ด้วยการใช้ตัววัดทางกายภาพ เช่น อัตราการเต้นของหัวใจ ความดันโลหิต หรือพฤติกรรม ถึงแม้ว่าตัววัดเหล่านี้จะมีส่วนช่วยในการประเมินความปวด

เอกสารอ้างอิง

- [1] Alayarian A. Handbook of working with children, trauma, and resilience: an intercultural psychoanalytic view. London, United Kingdom: Karnac Books, 2015. E-book <https://www.karnacbooks.com/author.asp?AID=128>
- [2] Amris K, Williams A. Chronic pain in survivors of torture. Pain: Clin Updates 2007;XV(7):1-4. <http://www.iasp-pain.org/PublicationsNews/NewsletterIssue.aspx?ItemNumber=2108>

© Copyright 2017 International Association for the Study of Pain. All rights reserved.

IASP brings together scientists, clinicians, health-care providers, and policymakers to stimulate and support the study of pain and translate that knowledge into improved pain relief worldwide.

- [3] Burnett A, Peel M. The health of survivors of torture and organised violence. *Brit Med J* 2001;322:606-9. <http://www.bmj.com/content/322/7286/606>
- [4] Crosby SS, Norredam M, Paasche-Orlow M-K, Piwowarczyk L, Heeren T, Grodin MA. Prevalence of torture survivors among foreign-born patients presenting to an urban ambulatory care practice. *J Gen Intern Med* 2006;21:768–84. DOI: 10.1111/j.1525-1497.2006.00488.x
- [5] Jensen MP, Turk DC. Contributions of psychology to the understanding and treatment of people with chronic pain: why it matters to ALL psychologists. *Amer Psychol* 2014;69(2):105–18. DOI: 10.1037/a0035641
- [6] Olsen D, Montgomery E, Bojholm S, Foldspang S. Prevalent musculoskeletal pain as a correlate of previous exposure to torture. *Scand J Public Health* 2006;34:496–503. DOI: 10.1080/14034940600554677
- [7] Prip K, Persson AL, Sjolund BH. Sensory functions in the foot soles in victims of generalized torture, in victims also beaten under the feet (falanga) and in healthy controls – a blinded study using Quantitative Sensory Testing. *BMC Internat Health Human Rights* 2012;12:179. doi:10.1186/1472-698X-12-39.
- [8] Rasmussen OV. Medical aspects of torture.” *Danish Med Bull* 1990;37:1–88.
- [9] Williams ACdeC, Peña CR, Rice ASC. Persistent pain in survivors of torture: a cohort study. *J Pain Symptom Manage* 2010;40:715-22. <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/20678891>

ผู้แต่ง

Associate Professor in Clinical Health Psychology
Research Department of Clinical, Educational & Health Psychology
University College London
London, United Kingdom

Aida S Alayarian PhD, CPsychol, FUKCP
Refugee Therapy Centre,
London United Kingdom
Representing the IRCT www.irct.org

ผู้แปล

แพทย์หญิงสุจิตรา ทองประเสริฐ
กรมการสมคมการศึกษาเรื่องความปวดแห่งประเทศไทย

ผู้ตรวจทาน

แพทย์หญิงลักษมี ชาญเวชช
เลขาธิการสมคมการศึกษาเรื่องความปวดแห่งประเทศไทย

เกี่ยวกับสมคมการศึกษาเรื่องความปวดนานาชาติ (International Association for the Study of Pain®)

IASP เป็นแหล่งชั้นนำที่มีบุคคลหลายอาชีพเพื่อเสนองานวิชาการวิทยาศาสตร์ การปฏิบัติ และการศึกษาในวิชาการด้านความปวด [เปิดรับสมาชิกสำหรับทุกอาชีพ](#) ที่เกี่ยวข้องในการวิจัย การวินิจฉัย หรือรักษาความปวด IASP มีสมาชิกมากกว่า 7,000 คนใน 133 ประเทศ 90 สมาคมแห่งประเทศไทย และ 20 กลุ่มที่สนใจเรื่องเฉพาะด้านของความปวด

© Copyright 2017 International Association for the Study of Pain. All rights reserved.

IASP brings together scientists, clinicians, health-care providers, and policymakers to stimulate and support the study of pain and translate that knowledge into improved pain relief worldwide.

ในฐานะของปีสากลแห่งการต้านความปวดของประชากรกลุ่มเปราะบาง IASP มีชุดของเอกสารข้อเท็จจริง (Fact Sheets) ครอบคลุมหัวข้อที่เฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับความปวดของประชากรกลุ่มเปราะบาง เอกสารเหล่านี้ได้รับการแปลเป็นภาษาต่างๆและสามารถดาวน์โหลดได้ฟรี เยี่ยมชม www.iasp-pain.org/globalyear สำหรับข้อมูลเพิ่มเติม

© Copyright 2017 International Association for the Study of Pain. All rights reserved.

IASP brings together scientists, clinicians, health-care providers, and policymakers to stimulate and support the study of pain and translate that knowledge into improved pain relief worldwide.